

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Agenda Dioecesis Paderbornensis Rituali Romano
accommodata**

Hermann Werner <Paderborn, Bischof>

Paderbornæ, 1753

De Sponsalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36023

abluat, & absterget purificatio; ablutionem vero sumat, si celebraverit, aut iis, qui tunc communicarunt, sumendum tradat, aut saltem in Sacrum injiciat. Postea genus flectens data prius benedictione reponit Sacramentum in Tabernaculo, & obserat.

De communione Paschali.

Curet sedulo Parochus, ut in quadragesima per se vel per alios concionatores populo opportunè denuncietur, constitutio Concilii Lateranensis sub Innocentio III. quæ sic habet.

Omnis, utriusq; sexus, fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata confiteatur fideliter, saltem semel, in anno, proprio Sacerdoti, & injunctam sibi poenitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter, ad minus in Pascha, Eucharistiae Sacramentum, nisi forte de Concilio proprii Sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam, ad tempus ab ejus perceptione duxerit abstinentiam: alioquin & vivus ab ingressu Ecclesiæ arceatur, & moriens christiana careat sepultura.

Ut igitur hoc salutare Concilii decretum servetur, descripta Parochus habeat nomina suorum parochianorum, & qui diu tempore non communicaverint, & post octavam paschæ eos, qui proprie salutis immemores, saepius admoniti, non obtemperaverint, Ordinario suo denuntiet.

Facilius modus deprehendendi eos, qui tempore paschali non communicaverunt in sua parochia, erit iste. Curet parochus imprimi nomen Patroni Ecclesiæ suæ in parva scedula cum anno currente toties quoties opus erit, v. g. si Patronus sit S. Joseph erit scedula. S. Joseph. Anno 1687. vel alias anni currentis numerus. Talis scedula detur cuivis communicanti; post Dominicam in albis colligantur illæ scedulae, & qui in familia non poterunt dare scedulas, censebuntur non communicasse, nisi alias factam communionem probaverint.

Dabit quoq; operam Parochus, quoad ejus fieri potest, ut in ipso die sanctissimo Paschæ communicent, quo die ipse per se, nisi legitimè impediatur, parochiæ suæ fidelibus hoc Sacramentum ministrabit. Alienæ vero parochiæ fideles ad proprium Parochum remitteret, præter peregrinos, & advenas, & qui certum domicilium non habent: Quibus ipse Sacram Communionem præbebit, si parati illum accesserint; In ceteris vero servabit ea, quæ in libro de statu animarum præscribuntur.

Ægrotis vero parochianis, etiamsi communionem extra præscriptos paschales dies sumpserint, in paschalibus diebus illam deferet, & ministrabit.

De communione infirmorum extrema unctione, &c. V. infra.

De Sponsalibus.

PRIus inter Sponsum & Sponsam conveniat, & utriusq; partis consanguineos & amicos, & quando de omnibus jam conventum fuerit, adsit Parochus, eiq; aliquis proximorum ad id constitutus utriusq; partis voluntatem declarabit.

Quærat deinde Parochus à circumstantibus, an sciant vel saltem suspicentur inter Sponsum & Sponsam esse cognitionem, vel affinitatem. Vel impedimentum cognitionis Spiritualis ex baptismi vel Confirmationis Sacramento, quæ omnia sicut & cætera impedimenta canonica matrimonii contrahendi, & quæ contractum dirimant, Parochi est, ut ex probatis authoribus cognoscat, & si quod tale deprehenderit, eos dehortetur, vel ad superiore remittat, & nullatenus sinat sine præfitu & dispensatione ejus, qui poterit, copulari.

Quærat deinde, à quovis contrahentium sub intermissione divini Judicij singillatim,

1. An libere velit cum N. suo Sponso vel Sponsa contrahere.
2. An alteri Matrimonium promiserit.
3. An Deo fecerit votum castitatis &c.

Deinde dantur arrhæ Pastori, quas benedicit, dicens.

V. Adjutorium nostrum in nomine domini.

R. Qui fecit cœlum & terram.

R. Domine exaudi &c. R. Et clamor &c.

R. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

BEnedic Domine arrhas, quas hodie tradit famulus tuus **N.** in manu ancillæ tuæ, dilectæ Sponsæ suæ **N.** quemadmodum benedixisti Abraham cum Sara, Isaac cum Rebecca, Jacob cum Rachel: dona super eos gratiam tuæ benedictionis, abundantiam rerum, & constantiam operum. Florescant sicut rosa in Hiericho plantata, & te Dominum nostrum Jesum Christum timeant, & adorent in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Hic tradit arrham sponsi sponsæ, & hujus illi, dicens, Benedicat vos & vestrum propositum Deus Pater **F.** Filius & Spiritus sanctus. **R.** Amen.

DE MATRIMONIO.

PArochus, si non interfuerit sponsalibus, quantum potest, præcedentia ex sponsis, cognatis, aliisq; inquirat. An sint in ætate legitimâ, an uterq; sciat rudimenta fidei, cum ea deinde filios suos docere debeat.

Habeat imprimis ipse bene cognita percepta illa omnia, quæ in matrimonii ritè conficiendis servari oportere, Sacri canones, & præcipue SS. Synodus Tridentina jussit; datumq; operam, ut illa in parochiâ suâ accuratè exacte q; serventur.

Præsertim verò meminerit, matrimonia, inter raptorem & raptam, dum ipsa in raptoris potestate manserit, inita, necnon Clandestina, & quælibet Matrimonia, quæ aliter quam præsente Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius Parochi vel Ordinarii licentia, & duabus vel tribus testibus contrahuntur, ex ipsius Concilii decretis, irrita omnino ac nulla esse.

Est autem proprius Parochus, qui adesse debet, is, in cuius parochia matrimonium celebratur, sive viri, sive mulieris.

Caveat præterea Parochus, ne facile ad matrimonium contrahendum admittat vagos, & peregrinos, & qui incertas habent sedes: Neq; etiam eos, qui antea conjugati fuerunt; ut sunt, uxores militum, captivorum, vel peregrinantium; nisi diligentè de iis omib; factâ inquisitione, & re ad Ordinarium delatâ, ab eoq; habitâ ejusmodi matrimonii Celebrandi licentiâ, quæ gratis concedatur.

Antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentis utriusq; Parocho tribus diebus festiis, inter polatis, & successiviis in Ecclesiâ inter Missarum solemnia ad ipsius Concilii præscriptum publicè denuncietur, inter quos sit matrimonium contrahendum; quibus denuntiationibus factis, si adhuc nullum legitimum impedimentum opponatur, ad celebrationem matrimonii procedatur. Si verò quid obstet, Parochus ultra non procedat.

Non aggrediatur autem Parochus facere denunciationes, nisi prius de utriusq; contrahentis consensu sibi bene constet. Si verò infra duos menses post factas denunciationes matrimonium non contrahatur, denunciationes repetantur, nisi aliter Episcopo videatur.

Denunciationes autem fiant hoc modo. Inter Missatum solemnia, vel sub initium, vel sub finem concionis dicat clare omnibus.

Glassen sich zum heiligen Ehestand zum ersten (andern) oder drittenmahl verkündigen der NN. Sponsus und die NN. Sponsa (nominet eos) welcher hiergegen zu sprechen hat, oder etwas weiß, daß diese vorhandene Ehe verhindern solte, soll sich angeben.

Moneat etiam conjuges, ut ante benedictionem Sacerdotalem in eâdem Domo non habitent, neq; matrimonium consumment, nec etiam simul maneat, nisi aliquibus præsentibus propinquis, vel aliis. Benedictio verò à nullo alio, quam à Parocho, aliove Sacerdote de Parochi, liceat fieri debet.

Ca-